

[Finansministeren.]

Endelig er som led i en udgiftsreform nævnt ønsket om at nedbringe statsvirksomhedernes underskud. Det drejer sig især om statsbanerne, som til trods for de i efteråret gennemførte takstforhøjelser for personbefordring for tiden har et månedligt underskud på 5 mill. kr. Da det imidlertid er hensigten, at søge benzinafgiften og vægtafgiften af dieselvogne forhøjet, vil det være både forsvarligt og rigtigt nu igen at foretage en takstforhøjelse, denne gang hovedsagelig for godsbefordringen. Ministeren for offentlige arbejder fremsætter skriftligt, som nævnt, forslag herom. Endvidere mener regeringen, at det allerede tidligere fremsatte forslag om forhøjelse af posttaksterne nu må gennemføres, idet man dog i givet fald er villig til at forhandle om en anden fordeling af forhøjelserne. Gennem de her nævnte takstforhøjelser skulle det være muligt at formindske statsvirksomhedernes underskud med ialt omkring 25 mill. kr.

Jeg skal herefter omtale mulighederne for at opnå andre besparelser på statens civile driftsbudget. Det er jo et spørgsmål, der har været drøftet gang på gang her i tinget, og det har hver gang vist sig at være uhyre vanskeligt at nå frem til resultater af større betydning. I 1950 nedsattes et særligt spareudvalg med repræsentanter for folketinget og administrationen, og dette udvalg udførte et betydeligt arbejde med at gennemgå hele statsbudgettet post for post. Resultatet af denne gennemgang blev forslag om besparelser på ialt 21 mill. kr. Hertil kom, at man yderligere foreslog et beløb på 7 mill. kr. indvundet ved forhøjelser af en række gebyrer og takster, som ikke var sat op i takt med den almindelige prisstigning. Af disse forslag til ialt 28 mill. kr. blev hovedparten gennemført, men — og det er det afgørende — det har dog senere vist sig vanskeligt at fastholde alle disse besparelser.

Til trods for det lidet opmuntrende i resultatet af tidligere bestræbelser på at opnå besparelser har jeg alligevel anset det for rigtigt at lade foretage en fornyet gennemgang af de budgetposter, som ikke gennem lovgivningen er låst fast for længere perioder ad gangen. Selvom det er mit håb, at der også herigennem efter forhandling mellem de forskellige ministerier vil kunne tilveje-

bringes yderligere besparelser, har jeg dog ikke ment endnu at kunne angive noget bestemt beløb herfor. Det skulle kun glæde mig, om der under forhandlingerne her i tinget vil blive fremsat forslag om besparelser på dette område, som kan muliggøre en forhøjelse af overskuddet på statbudgettet.

Forsvarsudgifterne skal jeg ikke gå nærmere ind på. Det er regeringens opfattelse, at der efter den i september gennemførte begrænsning ikke er grundlag for yderligere besparelser i det kommende finansår.

Selvom det ikke kan udelukkes, at der på længere sigt kan opnås større besparelser, kan man næppe rent øjeblikkeligt nå op over de her nævnte 60—70 mill. kr. Det er herefter klart, at en udgiftsreform overfor ønsker om øjeblikkelig forbrugsbegrænsning kun hjælper et stykke vej fremad. Forslaget om forbrugsbegrænsende foranstaltninger og om en række forhøjelser af afgiftssatser må ses på denne baggrund.

Lad mig først omtale forslaget, hvorefter der pålægges forskellige varer en omsætningsafgift ved levering til detailhandlere. Afgiften er beregnet årligt at ville indbringe omkring 275 mill. kr., hvoraf dog 25—30 mill. kr. vedrører bestående afgifter, der er indarbejdet i lovforslaget. Det er ikke tanken at lade dette beløb indgå i statskassen, og det foreslås derfor, at der samtidigt udstedes for godt 200 mill. kr. sparebeviser til skatteyderne. Loven foreslås gennemført for en 2-årig periode, og der er således faktisk tale om et samlet statslån på godt 400 mill. kr., der efter 1962 skal tilbagebetales med en tiendedel om året. I mellemtiden bindes provenuet af afgiften på en særlig konto i Danmarks Nationalbank. Afgiften foreslås opkrævet i 2 år.

Før jeg går nærmere ind på virkningerne af lovforslaget som helhed, vil jeg gerne nævne nogle enkeltheder vedrørende afgifterne og sparebeviserne.

Afgifterne er foreslået pålagt manufakturvarer af enhver art og plasticstoffer, der finder tilsvarende anvendelse, fodtøj og andre lædervarer samt bijouterivarer og legetøj. Endvidere er i forslaget indarbejdet de bestående afgifter på guld-, sølv- og platinvarer, ure og radioapparater m. v. Afgiften svares ved levering fra grossist eller fabrikationsvirksomhed samt ved direkte import til detailhandler og er som